Ingenjörer, kliv fram

Publicerad: 2011-01-26 22:43
Ändrad: 2011-01-27 00:40
Ingenjörer kan rädda vår planet och svenska ingenjörer är framgångsrika i att lösa problem. Ta nu steget och hitta lösningar för vår tids överskuggande problem. Arbetsuppgifter finns, den stora utmaningen ligger i att attrahera ungdomar till ingenjörsutbildningarna.
AKTUELLT Läs om Dataforums seminarium ”Ingenjörer räddar världen” den 8 februari i Stockholm och anmäl dig Vill du inspirera ungdomar att välja ingenjörsutbildning? Stärk din egen och arbetsplatsens innovationsförmåga Beställ Ingenjörsamfundets nyhetsbrev
EXTERNA LÄNKAR Läs teknikdelegationens rapport från april 2010 Aktuellt projekt hos IVA ”Innovation för tillväxt”

Ingenjörer hittar lösningar på problem. Det är yrkets kärna, ett praktiskt yrke som vilar på vetenskaplig grund. Ett exempel på hur ingenjörskonst bidragit till att rädda mänskligheten är vår mat. Om det inte hade varit för ingenjörers lösningar på livsmedelsproduktion, transport och lagerhållning, hade vi haft världssvält redan för tio år sedan. Det menar *Björn O. Nilsson*, vd för Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien IVA.

- Ingenjörsvetenskapen, om man kan tala om en sådan, är oerhört framgångsrik i att lösa problem. Och vi kommer att vara framgångsrika i att lösa mänsklighetens stora problem även idag. Inom ett par årtionden kommer vi inte att prata om klimatutmaningar på samma sätt som vi gör idag.

I MÄNNISKANS OCH MILJÖNS TJÄNST

Utmaningen ingenjörer står inför nu är att hitta lösningar som förbättrar för människan och miljön samtidigt. Vi kan inte längre höja levnadsstandarden på miljöns bekostnad. Vilka sorters utmaningar kan ingenjörer ta sig an?

- Vilka utmaningar som helst. Det finns många exempel inom vatten och material, men ingenjörskonst används inom vitt skilda branscher, även i hälso- och sjukvården. För medicintekniska produkter är det uppenbart, men även för läkemedel. Om man presenterar ett

problem för ingenjörer så löser de det, men ingenjörer är inte klokare än mänskligheten i allmänhet.

Med det syftar Björn O. Nilsson på produktutveckling som man i efterhand sett inte tjänade människan, som atombomben under 2:a världskriget. Idag ska ingenjörer ta hänsyn till människan och miljön på samma gång. Vilka nya krav ställer det på ingenjörer?

- Ingenjörer måste förstå människors och samhällens behov, inte bara vad lagstiftningen säger. Jag tror att ingenjörer är duktiga på det. De är lyhörda och proaktiva. Teknikdrivna bolag säljer inte bara produkter utan också sin image, inom energiproduktion i Sverige finns många exempel. Miljö och hållbar utveckling är säljande idag.

SATSA PÅ ENTREPRENÖRSKAP OCH INNOVATIONER

Björn O. Nilsson menar att ingenjörsrollen inte kan överskattas för att lösa viktiga samhällsproblem och öka Sveriges konkurrenskraft, men Sverige är ett litet land. Vilken roll kan vi spela för att rädda planeten?

- Vi är duktiga på teknik. I Kina finns det ett talesätt om Sverige som ”det lilla landet med de stora företagen”. Kineser är förbryllade över vårt tekniskledarskap, alltifrån skog och papper, metall och gruvnäring, stridsflygplan och fordon till läkemedel och cleantech.

- Så vi måste förstå hur duktiga vi är och vi måste höja vår ambitionsnivå som land. Vi bör vara oroade för vår konkurrenskraft globalt. Därför ska vi satsa på entreprenörskap och innovationer, för det är vår hemmaplan.

INGENJÖRER KAN FÅ SMÅ FÖRETAG ATT VÄXA

Men hur kommer ingenjörer in i sammanhanget?

- Utmaningen ligger i att skapa fler företag och att få små företag att växa. Det här är ett sammanhang där ingenjörer kan kliva fram. Här är ambitionsnivån för låg idag.

Ingenjörer kan vara med och höja nivån - men gör det nu, är Björn O. Nilsson budskap. Det tar tid att få företag att växa. Budskapet ger tillförsikt inför framtiden, men det måste finnas någon hake.

- Vi attraherar inte tillräckligt många ungdomar till ingenjörsutbildningar. Där har vi en stor utmaning. Korrelationen lyder att ju bättre tekniskt och ekonomiskt utvecklat ett land är desto lägre är intresset för att söka dessa utbildningar.

FLER UNGA TILL INGENJÖRSUTBILDNINGAR

Söktryck är med andra ord störst i utvecklingsländer där de ser att ingenjörer kan vara med och forma deras lands framtid. I Sverige saknar ungdomar den drivkraften och de saknar också förebilder bland ingenjörer, trots att vi faktiskt har många exempelvis Niklas Zennström som skapade Skype tillsammans med sin kompanjon Janus Friis.

Det tas många grepp just nu för att öka intresset: en ny gymnasiereform, lärarutbildningsutredning, autonoma universitet och en hel rad andra reformer och utredningar. Samtidigt får vi varningssignaler om att kunskapsnivåerna dalar i Sverige. Är det här något som organisationer som IVA och Ingenjörsamfundet kan bidra i?

- Absolut, det är jag helt övertygad om. IVA låg bakom att Teknikdelegationen tillsattes. Vi kommer att köra näsan i väggen och sakna väldigt många ingenjörer inom bara några år på grund av pensionsavgångar. Det är en huvudvärk för hela Sverige.

Det kan tyckas plättlätt att öka intresset för ingenjörsyrken. Att vara ingenjör passar den som vill arbeta i människans tjänst. Ingenjörer är inte de som skapar problemen utan de som skapar lösningarna. Det måste vi övertyga svenska ungdomar om.

Björn O. Nilsson är inbjuden till Dataforum den 8 februari i Stockholm. Där kommer han att föreläsa i ämnet ”Ingenjörer räddar världen”. För medlemmar i Ingenjörsamfundet är seminariet kostnadsfritt.

Av: Helena Thorén, helena.thoren@ingenjorsamfundet.se
Ansvarig utgivare: Terje Andersson, terje.andersson@ingenjorsamfundet.se